

РОМАН Михайло Петрович (01. 11. 1930, с. Кобильниця, нині Свидницького округу, Словаччина) — український літературознавець, критик, перекладач у Словаччині. Кандидат філологічних наук (1964), професор (1981). Член НСПУ (2004), Спілки українських письменників Словаччини (1990), Спілки словацьких письменників (1974; у 1975—90 — голова української секції). Премія імені І. Франка Словацького літературного фонду (1986, 1989). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2007). Закінчив учительську академію в Пряшеві (нині Словаччина, 1946—50), Київський університет імені Т. Шевченка (1958) та аспірантуру при ньому, де захистив дисертацію «Радянська література в Словаччині в 30-х роках 20 ст.»; 1952—53 навчався на педагогічному факультеті Словацького університету (Братислава), 1970 здобув докторат у Карловому університеті в Празі. Працював директором Пряшівської народної школи (1950—51), інспектором шкіл Словаччини (1951—52); у Пряшівському університеті, де 1960—90 читав лекції з курсу української літератури; 1997—2004 — професор української літератури і завідувач відділу україністики кафедри слов'янських мов Університету імені М. Бела (м. Банська Бистриця, Словаччина). Досліджував художні здобутки української літератури Словаччини 20 ст. і перших десятиліть 21

ст.; українсько-словацькі літературні взаємини; творчість Т. Шевченка, О. Духновича, І. Франка, М. Коцюбинського, В. Стефаника, О. Гончара, М. Бажана, Б.-І. Антонича, Д. Павличка, Л. Костенко, М. Вінграновського, В. Гренджі-Донського, Ф. Лазорика, Ф. Іванчова, І. Мацинського, С. Гостиняка, І. Галайди, І. Яцканина, С. Макари, Ю. Панька, М. Шмайди. Підтримував творчі контакти з О. Гончарем, Ю. Мушкетиком, Д. Павличком, І. Драчем, О. Мишаничем, Ю. Керекешем, І. Чендеєм, В. Густі, Т. Ліхтей. Співупорядник збірника творів українських письменників Чехословаччини «Карпатська замана» (К., 1990). Серед перекладів Р. — вибране малої прози «Сповідь на рушнику» М. Зимомрі, що вміщене до 38-го випуску серії «Між Карпатами і Татрами» (Уж., 2023).

Основні праці

Федір Лазорик: Життя і творчість. 1974; Життя і творчість Федора Іванчова. 1976; Шляхи літератури українців Чехословаччини після 1945 року. 1979; Література і час: Літературно-критичні статті і дослідження. 1986; Літературні портрети українських письменників Чехословаччини. 1989; Українська література Словаччини очима рецензента (статті, розвідки, рецензії). 2016 (усі — Пряшів).

Рекомендована література

1. Michal Roman: Personálna bibliografia. Prešov, 2005;
2. 2020;
3. Бабота Л. Ювілей визначного україніста // Дукля. 2010. № 6;
4. Неврлий М. Від Пряшева до великої України // Літературна Україна. 2011, 21 лип.;
5. Ліхтей Т. Українська література Словаччини в дослідженнях Михайла Романа // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Сер. Філологія. 2017. № 1;
6. Зимомря М. Особистість — острівець українства в Словаччині: До 90-річчя від дня народження Михайла Романа // Всесвіт. 2020. № 1—2;
7. Бабота Л. До ювілею Михайла Романа // Studia Slovakistica. 2021. № 20.

М. І. Зимомря, І. М. Зимомря

Бібліографічний опис:

Роман Михайло Петрович / М. І. Зимомря, І. М. Зимомря // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891278>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).